

здобувати знання і допомагати їм у використанні цих знань та вмінь для вирішення конкретних задач. Для цього використовуються новітні форми як навчання, так і контролю – навчальні тематичні конференції, олімпіади, круглі столи, ділові ігри, тощо.

Висновки. Оскільки саме перші кроки навчання вважаються особливо напруженими і складними для студентів, термін адаптації буде тим менше, чим більша професійна компетентність викладачів, їх громадянська позиція.

Література

1. Закон України "Про вищу освіту" (2002).
2. Національна доктрина розвитку освіти (2002).
3. Кремень В.Г. Збірник наукових праць. Вип. 3. Другі Кримські педагогічні читання. Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти", 2002, с.3 – 7.

КОНФЛІКТОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВНЗ

Г. О. Сирова, Л. Г. Шаповал, О. В. Шаповал, Є. Р. Грабовецька
Харківський національний медичний університет

CONFLICT COMPETENCE AS A COMPONENT OF TEACHING ACTIVITY OF THE UNIVERSITY TEACHER

H. O. Syrova, L. H. Shapoval, O. V. Shapoval, Ye. R. Hrabovetska
Kharkiv National Medical University

Доведено, що головним засобом формування готовності викладачів ВНЗ щодо запобігання і розв'язання конфліктів є інтеграція спеціальних знань з проблем конфліктології. Тренінгові методики здатні підвищувати конфліктологічну компетентність викладачів ВНЗ.

It is revealed that the main way of formation of willingness in university teachers to prevent and solve conflicts is the integration of specific knowledge in conflictology. Training methods are able to increase conflictologic competence in university teachers.

Вступ. Однією із необхідних складових професійної компетентності педагога ВНЗу є комунікативна компетентність. Особливе місце в структурі комунікативної компетентності займає конфліктологічна компетентність [1,3].

У формуванні конфліктологічної компетентності значну роль відіграють знання з педагогіки і психології та усвідомлення викладачами їх ролі у міжособистісній взаємодії [1, 4].

Основна частина. Оскільки професійна діяльність викладача ВНЗу передбачає постійну співпрацю з великою кількістю людей (студентами, колегами, адміністрацією), йому необхідно володіти уміннями для попередження конфліктів. Але науковці вважають, що конфлікт є необхідною умовою розвитку особистості, вказують на необхідність конструктивного ставлення до конфлікту у педагогічному процесі, розглядають конфліктні ситуації як педагогічний засіб виховання, навчання і розвитку [1-3].

Необхідно розуміти, що при виникненні конфліктної ситуації викладач не може знаходитись осторонь чи ігнорувати її.

Наявність конфліктологічної компетентності означає, що викладач ВНЗу здатний застосовувати вміння та навички щодо конфліктів у професійній діяльності.

У психолого-педагогічних літературних джерелах відокремлюються основні компоненти конфліктологічної компетентності педагога ВНЗу, визначено також критерії сформованості конфліктологічної компетентності. [1-3].

Нами були проведені дослідження для визначення рівня конфліктологічної компетентності у викладачів Харківського медичного національного університету та медичного факультету Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна.

З метою підвищення рівня конфліктологічної компетентності були проведені теоретичні та практичні заняття у формі тренінгу для розвитку професійно важливих якостей викладачів. Після проведення цих заходів шляхом повторного тестування було виявлено, що рівень сформованості конфліктологічної компетентності викладачів суттєво підвищився.

Висновки. Основними шляхами формування готовності викладачів ВНЗу щодо запобігання і розв'язання конфліктів є інтеграція спеціальних знань з проблем конфліктології. Застосування різноманітних тренінгових методик впливає на конфліктологічну компетентність викладачів вищих ВНЗів, а саме: сприяє підвищенню її рівня.

Література

1. Козич І.В. Формування конфліктологічної компетентності майбутнього викладача вищої школи/ Вісник Запорізького національного університету: [зб. наук, статей. Педагогічні науки гол. ред. Л.І. Міщик]. – Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2005. – С. 49 – 55.
2. Костошко Ю.О. Педагогічні умови підготовки майбутнього вчителя до міжособистісної взаємодії в ситуації конфлікту: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Житомир, держ. ун. – т ім. І. Франка. – Житомир, 2005. – 20 с
3. Ложкін Г. В., Пов'якель Н.І. Психологія конфлікту: Підручник. – К.: Издат. дом "Професіонал". – 2007. – 407 с.
4. Педагогічна майстерність: Підручник /За ред.. І.А.Зязюна. – К.: СПД Богданова А.М., 2008. – 376 с.

УДК 378.016:616.31-057.875

СКЛАДОВІ СПЕЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА ФАХОМ "СТОМАТОЛОГІЯ"

*І. І. Соколова, С. І. Герман, О. Г. Денисова, Т. В. Томіліна, К. В. Скидан, О. Ю. Стоян,
О. О. Челяпіна, О. Г. Ярошенко*

Харківський національний медичний університет

У статті акцентовано увагу на одному з напрямків удосконалення професійної підготовки лікарів-інтернів стоматологічного профілю – формуванні спеціальної компетенції.

Ключові слова: інтерни стоматологічного профілю, спеціальна компетенція, навчання.

В статье акцентировано внимание на одном из направлений усовершенствования профессиональной подготовки врачей-интернов стоматологического профиля – формировании специальной компетенции.

Ключевые слова: интерны стоматологического профиля, специальная компетенция, обучение.

In the article the attention is paid to one of the directions of improvement of professional training of internship doctors specialized in dentistry – the forming of special competence.

Key words: internship doctors specialized in dentistry, special competence, training.

Основним завданням української освітньої політики в умовах реформування вищої школи є підвищення якості освіти з одночасним розвитком професійної сфери всіх галузей [1]. Підвищені вимоги до якості вищої освіти, зокрема, медичної, з одного боку, та невідповідність їм результатів підготовки за діючою системою, встановили те протиріччя, яке визначило проблему удосконалення спеціальної підготовки лікарів-інтернів стоматологічного профілю.

І одним з важливіших складових цього напрямку, на наш погляд, є формування спеціальних компетенцій. Саме останні дають змогу узагальнити попередню підготовку, поглибити її і, по суті, визначають результат всієї професійної підготовки [2, 3].

Встановлення складових спеціальної компетенції та розробку методики її формування у лікарів-інтернів стоматологічного профілю слід вважати за актуальне та необхідне для сьогодення післядипломної освіти.

З огляду на наш досвід головними структурними елементами спеціальної компетенції мають бути професійна спрямованість, професійні знання, професійні уміння, професійні здібності та професійні якості.

Більш докладно характеризуючи складові спеціальної компетенції лікарів-інтернів стоматологічного профілю слід зазначити, що професійна спрямованість – це усвідомлення ролі власної професійної діяльності у забезпеченні здоров'я населення, важливості своєчасного надання стоматологічної допомоги хворим.

Професійні знання обов'язково повинні охоплювати принципи організації надання медичної допомоги населенню; нормативно-правові акти, що визначають діяльність органів і закладів охорони здоров'я; клініку, діагностику, диференційну діагностику, лікування та профілактику основних стоматологічних захворювань у різні вікові періоди; види пломбувальних та інших зуботехнічних матеріалів; клініку, діагностику, лікування та профілактику невідкладних станів.